

แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
The Guidelines of the Development of Professional Learning
Community of Education Institutions under Phang-nga Primary
Education Service Area Office

ภักดิ์ัญญา นิมจงจิตร์¹ สุดาพร ทองสวัสดิ์²
Pukkanya Nimjongjit, Sudaporn Thongsawat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยจำแนกด้วยเพศ วุฒิ การศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ซึ่งประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,102 คน จาก 134 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากแบบแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่าง 112 คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน สภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน 2) ผลการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา

Received: 2023-05-05 Revised: 2023-06-26 Accepted: 2023-06-28

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. Corresponding Author e-mail: Pukkanya.nim084@hu.ac.th

²คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Faculty of Education and Liberal Arts Hatyai University. e-mail: niran_ch@hu.ac.th

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยอยู่ในลำดับสูงสุด ลำดับที่ 2 คือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลำดับที่ 3 คือ การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ลำดับที่ 4 คือ การร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม

คำสำคัญ (Keywords): ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the current conditions and desirable conditions within the development of professional learning community of education institutions under Phang-nga Primary Education Service Area Office, 2) study the guidelines of the development of professional learning community of education institutions under Phang-nga Primary Education Service Area Office. The sample of the study consisted of 112 school teachers of the academic year 2022, under Phang-nga Primary Education Service Area Office. The research instruments were a questionnaires form that has a confidence value of 0.98 Means, Standard Deviation and Need Index were used to analyze the data. The research findings were as follow: 1) The current conditions in the development of professional learning community of education institutions under Phang-nga Primary Education Service Area Office were overall at a high level in all 5 aspects when considering side by side. The desirable conditions in the development of professional learning community of education institutions under Phang-nga Primary Education Service Area Office were overall at a highest level in all 5 aspects when considering side by side. 2) The results of the Need Index about the development of professional learning community of education institutions under Phang-nga Primary Education Service Area Office, was found that the need for conducive environment ranks highest, the second was the exchange of experiences, the third was the creation of shared values and visions, the fourth was the joint learning and application. Finally, there was support and co-leadership.

Keywords: Professional Learning Community

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ

ค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัด ให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัด ให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา นอกจากนี้แล้ว ในมาตรา 22 ยัง ระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งนวัตกรรมใหม่ที่ครู จะต้องทราบคือ Professional Learning Community (PLC) ซึ่งมีชื่อภาษาไทยว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำ ร่วมกันและผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียน เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิก ในชุมชน (ศักดิ์ชัย ภูเจริญ, 2558, เว็บไซต์)

นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้กำหนดค่านิยมองค์กร คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์ จัดบริการ ทำงานเป็นทีม และกำหนดพันธกิจ เพื่อเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ไว้ดังนี้ 1) ปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา รักและยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นพลเมืองที่ดี รักษาวินัยความเป็นไทย มีสุขภาพที่ดี และมีภูมิคุ้มกันจากภัยในทุกรูปแบบ 2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีทักษะพื้นฐานการประกอบอาชีพ 3) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามหลักสูตร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สถานศึกษาทุกแห่งมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนสอดคล้องกับท้องถิ่น มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการวัดผลประเมินผลที่เป็นระบบ 4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) สร้างโอกาสให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ 6) เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 7) พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหารจัดการและยกระดับสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ประเด็นที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ประเด็นที่ 2 พัฒนา

ศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 ประเด็นที่ 3 พัฒนาศักยภาพผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประเด็นที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ประเด็นที่ 5 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั่วถึง ประเด็นที่ 6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประเด็นที่ 7 พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา. ออนไลน์, 2565)

จากหลักการและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา เพื่อเป็นการร่วมมือกันในระดับขับเคลื่อนการพัฒนาของสถานศึกษาให้ซึ่งเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามนโยบาย อันจะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพ สามารถพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

- เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา
- เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,102 คน จาก 134 โรงเรียน
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตามขนาดของสถานศึกษา ใช้ตารางสำเร็จรูปในการคำนวณของเครซี มอร์แกน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย โดยการจับสลากแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 112 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พังงา โดยขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอเพื่อตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม

จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้ค่าการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งภาพรวม รายด้านและรายข้อและแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งค่าช่วงคะแนนเป็นช่วงๆ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.102) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNImodified) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย (Research Results)

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 112 คน พบว่าเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.80 และเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ 50.00 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 81.30 และสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 22.30 โดยการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางคิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมาคือสถานศึกษาขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 23.20 และ ถัดมาเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 8.90

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ภาพรวมรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. สภาพปัจจุบันในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.22, S.D.=.69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{x} =4.366, S.D.=.651) รองลงมาคือ ด้านการร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ (\bar{x} =4.279, S.D.=.666) ถัดไปเป็นด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (\bar{x} =4.208, S.D.=.741) ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม (\bar{x} =4.19, S.D.=.64) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (\bar{x} =4.058, S.D.=.712) ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{x}=4.793$, $S.D.=.794$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.833$, $S.D.=.754$) รองลงมาคือ ด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ($\bar{x}=4.801$, $S.D.=.813$) ถัดไปคือด้านการร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ ($\bar{x}=4.781$, $S.D.=.809$) ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{x}=4.777$, $S.D.=.822$) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ($\bar{x}=4.755$, $S.D.=.772$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNI modified) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ภาพรวมรายด้าน

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยอยู่ในลำดับสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.17$) ลำดับที่ 2 คือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ($PNI_{modified} = 0.14$) ลำดับที่ 3 คือ การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ($PNI_{modified} = 0.13$) ลำดับที่ 4 คือ การร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ ($PNI_{modified} = 0.12$) และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม ($PNI_{modified} = 0.10$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จึงกำหนดพันธกิจ ค่านิยมองค์กร เป้าประสงค์และกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกันในเรื่องการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดมีการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามบริบทของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา.ออนไลน์. 2565) ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนจึงต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรให้มีศักยภาพเต็มที่ แล้วจึงส่งผลไปยังผู้เรียนมีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราวรรณ เพ็ชรนาว่า ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี กรุงเทพมหานคร โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนา วิโนสุยะ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก ผลการวิจัย พบว่า สภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสภาพปัจจุบันบ่งบอกถึงระดับของการดำเนินการการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ให้สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรมีความต้องการที่จะพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงส่งผลให้สภาพที่คาดหวังในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพร แสงสว่าง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายฝั่ง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายฝั่ง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ Modified Priority Needs index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ความต้องการจำดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยอยู่ในลำดับสูงสุด ลำดับที่ 2 คือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลำดับที่ 3 คือ การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ลำดับที่ 4 คือ การร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ และลำดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วม ครูควรมีส่วนร่วมกับผู้บริหารในการใช้หลักประชาธิปไตยตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารงานของโรงเรียน ครูควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ครูควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบประเมินผล

การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนร่วมกัน และครูควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีความก้าวหน้าในการพัฒนาวิชาชีพและเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ

1.2 การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ครูควรได้รับโอกาสจากผู้บริหารให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในโรงเรียน ครูควรได้มีส่วนร่วมร่วมกับผู้บริหารในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและความรู้ที่ดี ครูควรได้มีส่วนร่วมร่วมกับผู้บริหารในการตั้งเป้าหมายการบริหารโรงเรียนที่มุ่งการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ ครูและผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน คือมุ่งหวังการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ครูและนักเรียนต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้บริหารในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพภายในโรงเรียนให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน ครูควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการจัดหาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ครูควรได้รับการส่งเสริมให้กำลังใจ และยกย่องชมเชยการทำงานจากผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้บริหารควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

1.4 การร่วมเรียนรู้และประยุกต์ใช้ ครูควรมีส่วนร่วมแบ่งปันข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้บริหาร ในการวางแผนแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน ครูควรมีส่วนร่วมร่วมกับผู้บริหารในการจัดทำหลักสูตรที่ทันสมัยตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ครูควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน

1.5 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ครู นักเรียน และผู้บริหารควรมีการร่วมกันสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครู นักเรียน และผู้บริหารร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทางวิชาการ ครูมีการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ร่วมกับผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล โดยการสังเกต นิเทศติดตามและแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติการสอนเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิราวรรณ เพ็ชรนาวา. (2563). แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวิภาวดี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย กรมศิลปากร.
- วัชรพร แสงสว่าง. (2563). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2558). *Professional Learning Community (PLC)*. ค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.kruinter.com/show>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา. (2565). *ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565*. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล (DLICT).
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3) : 608.